

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ЗАПОБІГАННІ ПРАВОПОРУШЕННЯМ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Волошанівська Т. В.

ВСТУП

«Важке дитинство ніколи не закінчується».

Сжи Урбан

На превеликий жаль правопорушення в нашому суспільстві вчиняються людьми різного віку. Негативний досвід дитинства пливає на усе подальше життя людини та суспільства в цілому, оскільки дитячий «досвід» може бути одним з факторів вчинення кримінальних правопорушень у майбутньому. Причинами протиправних вчинків дітей можуть бути різними, тому особливого значення набувають заходи органів публічної влади щодо виявлення та усунення причин та умов, які спонукають дітей стати на шлях протиправної поведінки. Держава повинна комплексно підходити до цієї проблеми з урахуванням організаційного та нормативно-правового забезпечення запобіганню правопорушенням, які вчиняються дітьми.

У сучасному українському суспільстві показник кількості вчинення правопорушень дітьми з кожним роком зростає. Статистика вражає, у 2023 році кількість виявлених осіб (дітей), які вчинили кримінальні правопорушення суттєво зросла у порівнянні з 2022 роком (діти до 14 років: 78 (2022) та 114 (2023); діти 14-15 років: 388 та 540; діти 16-17 років: 903 та 1098¹. За даними ЮНІСЕФ більше 80 % малолітніх та неповнолітніх (від 11 до 17 років) зазнали цькування, 24 % дітей були жертвами булінгу²; при цьому суб'єктами такого неналежного поводження є діти.

Проблематика правового та організаційного аспектів запобігання правопорушенням, що вчиняються дітьми існує майже в кожній державі. Враховуючи збільшений кількісний показник вчинення правопорушень дітьми, вважаємо за потрібне приділяти більше уваги профілактиці правопорушень у дитячому середовищі, особливо це стосується

¹ Статистика. Про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. URL <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-osib-yaki-vchinili-kriminalni-pravoporushennya-2>

² Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 07.08.2018 №1/9-486. Інформаційні матеріали про деякі питання організації в закладах освіти виховної роботи щодо безпеки й благополуччя дитини. URL <http://www.kharkivosvita.net.ua/news/6685>

діяльності суб'єктів захисту прав дітей в умовах воєнного стану де однією з функцій є запобігання правопорушенням, що вчиняються дітьми.

1. Основоположні правові акти, які регулюють окремі аспекти профілактики правопорушень дітей

Міжнародні стандарти відіграють важливу роль для захисту прав та інтересів дітей, забезпечують законність дій органів правопорядку та інших суб'єктів із запобігання правопорушенням дітей.

– **Конвенція ООН про права дитини, 1989 р.**³ – визначає основні права дітей (право на життя, розвиток, охорону від насильства та експлуатації та ін.). Конвенція також містить положення про заходи профілактики

правопорушень, зокрема стосовно освіти, сімейного середовища та правового захисту. Конвенція наголошує на важливості створення правового, соціального та культурного середовища, яке буде сприяти запобіганню та припиненню будь-якої форми насильства чи зловживання відносно дітей. Виконання положень Конвенції є важливим для створення безпечного середовища, в якому діти можуть розвиватися та реалізовувати свій потенціал у безпеці та захищеності.

– **Декларація Організації Об'єднаних Націй основних принципів правосуддя для жертв злочинів та зловживання владою**⁴ – визначає основні принципи, які повинні бути враховані при захисті прав індивідуальних жертв злочинів та насильства. Ці принципи можуть бути використані для розробки ефективних стратегій профілактики правопорушень серед дітей, забезпечуючи їхню безпеку та підтримку.

– **Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами**⁵ – є одним з ключовим міжнародних договорів, спрямованих на профілактику та боротьбу з насильством, зокрема в сімейному середовищі. Вона визначає насильство стосовно жінок та домашнє насильство як серйозні порушення прав людини та встановлює

³ Конвенція ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. Конвенцію ратифіковано Постановою ВР № 789-ХІІ від 27.02.91 Режим доступу: URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення 11.09.2024).

⁴ Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power. URL <https://www.unodc.org/pdf/rddb/CCPCJ/1985/A-RES-40-34.pdf>

⁵ Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами від 11 травня 2011 року. URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text

міжнародні стандарти для їхнього запобігання та припинення. Конвенція встановлює обов'язок держав-учасниць розробляти та реалізовувати ефективні політики та програми профілактики сексуальної експлуатації та насильства, зокрема шляхом освітніх заходів та підвищення правової свідомості.

– *Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй щодо здійснення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила) від 29 листопада 1985 року*⁶ – закріплюють положення, які мають відношення до профілактики правопорушень серед дітей. Серед яких: профілактика соціальної дезадаптації (держави-члени мають докладати зусиль задля створення умов, що забезпечать неповнолітнім осмислене життя у соціумі, сприяючи особистому розвитку та навчанню); розвиток альтернативних заходів (документ рекомендує сприяти розвитку та впровадженню альтернативних заходів до ув'язнення для дітей та молоді, зокрема альтернативних програм та служб у сфері реабілітації та ресоціалізації); підтримка сімейного середовища (підкреслює важливість підтримки сімейного середовища для запобігання тим умовам, що можуть сприяти правопорушенням); освіта (документ закликає до забезпечення доступу дітей та молоді до якісної освіти, що сприяє їхньому розвитку та «віддаленню» від правопорушень); підтримка участі громади (документ акцентує на важливості залучення громади до процесу профілактики правопорушень дітей, включаючи співпрацю з волонтерами, місцевими організаціями та іншими стейкхолдерами)⁷.

– *Керівні принципи Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей*⁸. За даним документом дитина у центрі уваги, яка потребує особливого підходу в сфері правосуддя. Необхідно забезпечувати захист прав дітей під час кримінального переслідування та судового процесу, а також до застосування принципів відновного правосуддя.

– *Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей»*⁹ – закон визначає правові основи діяльності органів і служб у справах дітей та спеціальних установ для

⁶ *United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (The Beijing Rules)*. URL <https://www.ohchr.org/en/instrumentsmechanisms/instruments/united-nations-standard-minimum-rules-administrationjuvenile>

⁷ Капуляк В.П. Дис. д.ф. 12.00.07. Правове та організаційне забезпечення запобігання правопорушенням, що вчиняються дітьми. Одеса. 2024. С. 203.

⁸ *Керівні принципи Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей від 17 листопада 2010 року*. URL <https://rm.coe.int/16804c2188>

⁹ *Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей*. Закон України від 24 січня 1995 року. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 6. Ст. 35.

дітей, на які покладається здійснення соціального захисту і профілактики правопорушень серед осіб, які не досягли вісімнадцятирічного віку; деталізує уповноважених суб'єктів, які здійснюють профілактику правопорушень серед дітей; закріплює положення щодо збереження конфіденційності інформації про дітей, які вчинили правопорушення і до яких застосовувалися заходи індивідуальної профілактики; визначає повноваження підрозділів Національної поліції щодо здійснення профілактичних заходів та з метою проведення профілактичної роботи, інформувати відповідні служби у справах дітей стосовно цих дітей; закріплює положення щодо охорони прав дітей під час здійснення профілактики правопорушень.

– **Закон України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 року № 2402-III¹⁰** – право на захист від усіх форм насильства, серед яких заходи із запобігання та профілактики насильства включаються до цільових загальнодержавних програм соціального захисту та поліпшення становища дітей.

– **Закон України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 року № 580-VIII¹¹** – поліція відповідно до покладених на неї завдань здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень; здійснюють формування інформаційних ресурсів щодо осіб відносно яких поліцейські здійснюють профілактичну роботу.

– **Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» від 1 червня 2020 року № 585¹²** – органи Національної поліції віднесено до суб'єктів виявлення та/або організації соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах; здійснюють соціально-профілактичну роботу, спрямовану на запобігання потраплянню у складні життєві обставини, сімейному неблагополуччю, домашньому насильству та жорстокому поводженню з дітьми відповідно до законодавства; здійснюють організацію взяття на профілактичний облік дітей, які вчиняють жорстоке поводження (у тому числі дітей-кривдників, булерів), проведенні з ними профілактичної роботи в органах Національної поліції.

¹⁰ Про охорону дитинства. *Закон України від 26 квітня 2001 року*. Відомості Верховної Ради України. 2001, № 30, ст. 142

¹¹ Про Національну поліцію. *Закон України від 02 липня 2015 року*. Відомості Верховної Ради України. 2015, № 40-41, ст. 379

¹² Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. *Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 року № 585* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-%D0%BF#Text>

– *Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про організацію діяльності приймальників-розподільників для дітей органів Національної поліції України» від 03 липня 2017 року № 560*¹³ – проведення індивідуальної профілактичної та виховної роботи з дітьми, запобігання вчиненню ними протиправних дій; взаємодія з органами державної влади, навчальними закладами і громадськими організаціями з питань проведення профілактичної та виховної роботи з дітьми, поміщеними до ПРД; організовує взаємодію з органами державної влади, навчальними закладами та громадськими організаціями з питань проведення профілактичної та виховної роботи серед дітей, організації навчального процесу; забезпечують організацію роботи з виконання покладених завдань щодо проведення індивідуальної профілактичної та виховної роботи з метою недопущення вчинення дітьми злочинів та правопорушень у майбутньому; проводять з дітьми інформаційно-просвітницьку роботу щодо здорового способу життя, профілактики інфекційних захворювань, у тому числі тих, що передаються статевим шляхом.

– *Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України» від 19 грудня 2017 року № 1044*¹⁴ – регламентує основні завдання і повноваження підрозділів ювенальної превенції; особливості ведення профілактичного обліку дітей підрозділами ЮП; організацію заходів щодо встановлення місцезнаходження дитини, яка безвісти зникла; організацію роботи та здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству, вчиненому дітьми та стосовно них; основні напрями взаємодії з іншими уповноваженими органами та підрозділами НПУ, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, об'єднаними територіальними громадами, міжнародними та громадськими організаціями.

2. Національна поліція як суб'єкт запобігання правопорушень дітей: організаційний аспект

«Сучасна державна політика, особливо у соціальній сфері, повинна бути зосереджена на створенні гідних умов життя та високого рівня добробуту не лише нинішнього, а й прийдешніх поколінь» – зазначає

¹³ Про організацію діяльності приймальників-розподільників для дітей органів Національної поліції України. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 03 липня 2017 року № 560 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-17#Text>

¹⁴ Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України. Наказ Міністерства внутрішніх справ України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text>

М. Корнієнко¹⁵. Органи державної влади нашої держави повинні чітко усвідомлювати значимість проблем щодо причин та умов вчинення правопорушень дітьми та знаходити ефективні стратегії задля їх запобігання та протидії. Оскільки належне з'ясування проблем та прогалин в організаційно-правовому забезпеченні цієї сфери дозволить розробити та впровадити необхідні правові акти законодавства для кращого врегулювання питань з приводу профілактики у дитячому середовищі, підвищити рівень правової культури серед наймолодших українців та допомогти їм у подальшій соціалізації.

Л. Кривачук, М. Криштанович стверджують, що основними державними інституціями, які здійснюють превентивну роботу з неповнолітніми на регіональному та місцевому рівнях є: Управління превентивної діяльності Національної поліції (обласного рівня); служби у справах дітей обласних державних адміністрацій (на регіональному рівні); служби у справах дітей окружних державних адміністрацій (місцевий рівень); обласні центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (на обласному рівні); Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (на місцевому рівні)¹⁶.

Погоджуємось з думкою Корнієнко М.В. та Сухаревою А.О., що особливого значення під час захисту прав дітей набуває діяльність підрозділів ювенальної превенції, як один з суб'єктів, який покликаний захищати права останніх. З'ясування особливостей повноважень підрозділів ЮП та деталізація організації роботи вищезазначених підрозділів видається актуальним та необхідним в умовах сьогодення та має пріоритет в адміністративно-правовій тематиці досліджень.¹⁷ Серед основних завдань, що здійснюють підрозділи ювенальної превенції є запобігання правопорушень серед дітей, що є стратегічно важливою складовою системи соціального захисту нашої держави.

Нам імпонує ствердження В.П. Капуляка, що основна мета превентивного виховання серед неповнолітніх це комплексний вплив на дитину, який спрямований на її фізичний, духовний, соціальний розвиток; корекцію та подолання антисоціальних та антиправових проявів у поведінці; подолання шкідливих звичок та формування

¹⁵ Корнієнко М.В. Сучасна парадигма протидії насильницьким злочинам щодо дітей: монограф. Одеса: Одеський. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 371 с.

¹⁶ Kryvachuk L., Kryshchanovych M. Profilaktyka przestepczosci nieletnich: aspekty organizacyjne, prawne i instytucjonalne. In: Bezpieczeństwo i ład społeczny, red. M. Gitling, A. Kawecki, I. Wojaszek, Wyd. Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu, Przemysł 2018, s. 211-22

¹⁷ Корнієнко М.В., Сухарева А.О. Дотримання та захист прав дітей в умовах воєнного стану: роль поліцейських ювенальної превенції. *Південноукраїнський правничий часопис*. №3. 2023. С. 9-13.

навичок здорового способу життя; підвищення правової культури та правової освіти неповнолітніх. Превентивне виховання повинно бути спрямовано на створення умов для формування позитивних якостей дитини та соціально-психологічного розвитку; в залежності від потреб дитини – забезпечення реабілітації; об'єднання зусиль з іншими суб'єктами захисту прав дітей для проведення ефективної профілактичної діяльності¹⁸.

Під час воєнного стану здійснення профілактичної діяльності підрозділами ювенальної превенції дещо ускладнено, особливо на деокупованих територіях де більша кількість інформації щодо дітей, які раніше вчиняли правопорушення та схильні до вчинення правопорушення знижена. На окупованих територіях працівники ювенальної превенції взагалі втратили зв'язок з дітьми, які були взяті на профілактичний облік та знищені обліково-профілактичні справи таких дітей. Більшість дітей, які були взяті на профілактичний облік виїхали з території нашої держави та інформація щодо їх постійного місця проживання відсутня. Тому одним з пріоритетних завдань ювенальної превенції є пошук зниклих дітей, відновлення даних дітей, які стояли на профілактичному обліку та необхідність продовжити працювати з такими дітьми задля підвищення їх правової культури та правової свідомості.

Безперечно, війна впливає на поведінку неповнолітніх, тому особливістю роботи підрозділів ювенальної превенції є попередження зростання кількості дітей схильних до проявів неправомірної поведінки. Усі суб'єкти захисту прав дітей у тісній взаємодії з Національною поліцією повинні спрямувати свою роботу на соціальну реабілітацію та психологічну підтримку дітей, які постраждали від воєнних дій, що у подальшому позитивно вплине на морально-психологічний розвиток майбутнього покоління. Саме зараз органи державної і недержавної влади з урахуванням особливих умов, що виникають під час воєнного стану повинні адаптувати свою діяльність з урахуванням реалій сьогодення.

Звертаємо свою увагу на покращення діяльності Національної поліції у здійсненні профілактики правопорушень в дитячому середовищі:

– позитивним досвідом є співпраця з закладами освіти та громадськими організаціями щодо здійснення профілактики правопорушень (бажано проводити спільні лекції, тренінги, залучати дітей та громадськість до проведення спортивних, культурних заходів,

¹⁸ Капуляк В.П. Застосування заходів індивідуальної профілактики суб'єктами ювенальної превенції у роботі з неповнолітніми. *Південноукраїнський правничий часопис*. № 3. 2023. С. 42-46.

відвідувати дітей у дитячих будинках та проводити просвітницькі заходи);

– запозичення досвіду міжнародних країн та підтримка міжнародного співробітництва (у період воєнного стану міжнародні партнери стали ще ближче до нашої країни, міжнародні організації допомагають правоохоронним органам ефективно запобігати правопорушенням, які вчинили діти);

– діяльність працівників поліції повинна бути спрямована на забезпечення захисту прав дітей, незалежно від того чи дитина постраждала, чи дитина вчинила правопорушення ставлення до неї повинно бути гуманне. Основною є не каральна функція щодо дитини, а виховна. Необхідно допомогти неповнолітньому стати на шлях виправлення;

– проведення систематичних бесід з батьками та відвідування дитини за місцем проживання (потрібно виявляти причини та умови вчинення правопорушень дітьми, батьки можуть надати інформацію про можливі причини, які спонукають їх дітей до вчинення правопорушення. Дорослі також можуть негативно впливати на дітей, що у подальшому призводить до вчинення протиправних вчинків останніми);

– сприяння у вирішенні проблем дитини: допомога у складних ситуаціях, в т.ч. сімейних конфліктах, домашньому насильстві; залучення відповідних органів (служби у справах дітей, охорони здоров'я) для надання необхідної допомоги (медичної, психологічної);

– необхідно прийняти на законодавчому рівні нормативно-правовий акт, який би регулював суспільні відносини щодо запобігання правопорушенням та деталізував роль та місце кожного суб'єкту у здійсненні превентивної діяльності. На сьогоднішній день існує тільки проект закону «Про профілактику правопорушень»;

– для покращення процесу проведення профілактичної роботи, важливо створити спеціально обладнані місця, де буде проходити робота з дітьми в комфортних для них умовах. Це підвищить ефективність впливу на дитину¹⁹.

ВИСНОВКИ

Отже, в умовах воєнного стану українська поліція зіштовхнулась з новою реальністю. Одразу постала низка актуальних та складних завдань, серед яких превенція правопорушень в дитячому середовищі.

¹⁹ Берендєєва А. І., Шилова І. М. Особливості здійснення профілактичної роботи підрозділами ювенальної превенції в умовах воєнного стану. Захист прав дитини в умовах військової агресії : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. м. Одеса. Видавництво «Юридика», 2023. С. 286-289.

Дійсно, Національна поліція має значний досвід у виявленні та реагуванні на правопорушення, які вчиняються дітьми, однак з перших днів війни виникла необхідність швидко змінювати свою діяльність з урахуванням реалій сьогодення. Війна змінила всіх, поліція повинна працювати з урахуванням загроз, які виникли в українському суспільстві. Підрозділи ювенальної превенції повинні покращувати свою діяльність та адаптуватись до умов воєнного часу особливо з питань превентивної діяльності, оскільки превенція є одним із найбільш розлогих напрямів роботи поліції.

Досвід набутий протягом багатьох років діяльності поліції, може бути використаний для розробки ефективних програм та стратегій профілактики правопорушень серед дітей та створення безпечного середовища для ефективного розвитку молодого покоління. Зменшити прояви протиправної поведінки в дитячому середовищі можливо досягти лише шляхом об'єднання зусиль правоохоронних органів з іншими державними суб'єктами захисту прав дітей та громадськістю. Особливу увагу необхідно звертати на деокуповані території, здійснювати в цих регіонах ефективні практики співпраці між поліцією та громадськістю у напрямку запобігання правопорушенням серед дітей та відновлення інформації про дітей, які раніше вже стояли на профілактичному обліку.

АНОТАЦІЯ

До повномасштабного вторгнення превентивна діяльність Національної поліції здійснювалась у звичних, стабільних для суспільства умовах. Динаміка правопорушень, причини та умови їх вчинення були прогнозовані та контрольовані. За таких обставин, враховуючи існування проблем у превентивній діяльності, здійснювати профілактику правопорушень значно простіше. Реалії сьогодення – жорстока війна, яка змінила кожного українця, незалежно від віку. Національна поліція з перших днів війни переглянула свої засади та вдосконалює підходи до здійснення превентивної діяльності з урахуванням актуальних факторів воєнного стану.

Враховуючи збільшення функціонального навантаження на поліцію, захист прав дітей має пріоритетне значення з-поміж інших завдань поліції незважаючи на тиск війни. Правопорушення дітьми вчиняються завжди. Хаос війни створює сприятливі умови для порушення законності та уникнення покарання. Тому, для підтримання засад правової держави, необхідно враховувати усі складнощі під час здійснення превентивної діяльності в дитячому середовищі.

Література

1. Статистика. Про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. URL <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-osib-yaki-vchinili-kriminalni-pravoporushennya-2>

2. Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 07.08.2018 №1/9-486. Інформаційні матеріали про деякі питання організації в закладах освіти виховної роботи щодо безпеки й благополуччя дитини. URL: <http://www.kharkivosvita.net.ua/news/6685>

3. Конвенція ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. Конвенцію ратифіковано Постановою ВР № 789-XII від 27.02.91 Режим доступу: URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення 11.09.2024).

4. Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power. URL <https://www.unodc.org/pdf/rddb/CCPCJ/1985/A-RES-40-34.pdf>

5. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами від 11 травня 2011 року. URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text

6. United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (The Beijing Rules). URL <https://www.ohchr.org/en/instrumentsmechanisms/instruments/united-nations-standard-minimum-rules-administrationjuvenile>

7. Капуляк В.П. Дис. д.ф. 12.00.07. Правове та організаційне забезпечення запобігання правопорушенням, що вчиняються дітьми. Одеса. 2024. С. 203.

8. Керівні принципи Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей від 17 листопада 2010 року. URL <https://rm.coe.int/16804c2188>

9. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей. Закон України від 24 січня 1995 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 6. Ст. 35.

10. *Про охорону дитинства*. Закон України від 26 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*, 2001, № 30, ст.142.

11. Про Національну поліцію. Закон України від 02 липня 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*, 2015, № 40-41, ст.379

12. Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 року № 585 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-%D0%BF#Text>

13. Про організацію діяльності приймальників-розподільників для дітей органів Національної поліції України. Наказ Міністерства

внутрішніх справ України від 03 липня 2017 року № 560
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-17#Text>

14. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України. Наказ Міністерства внутрішніх справ України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text>

15. Корнієнко М.В. Сучасна парадигма протидії насильницьким злочинам щодо дітей: монограф. Одеса: Одеський. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 371 с.

16. Kryvachuk L., Kryshchanovych M. Profilaktyka przestepczosci nieletnich: aspekty organizacyjne, prawne i instytucjonalne. In: Bezpieczeństwo i ład społeczny, red. M. Gitling, A. Kawecki, I. Wojaszek, Wyd. Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu, Przemysl 2018, s. 211-22

17. Корнінко М.В., Сухарева А.О. Дотримання та захист прав дітей в умовах воєнного стану: роль поліцейських ювенальної превенції. *Південноукраїнський правничий часопис*. №3. 2023. С. 9-13.

18. Капуляк В.П. Застосування заходів індивідуальної профілактики суб'єктами ювенальної превенції у роботі з неповнолітніми. *Південноукраїнський правничий часопис*. №3. 2023. С. 42-46.

19. Берендєєва А. І., Шилова І. М. Особливості здійснення профілактичної роботи підрозділами ювенальної превенції в умовах воєнного стану. Захист прав дитини в умовах військової агресії : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. м. Одеса. Видавництво «Юридика», 2023. С. 286-289.

Інформація про автора:

Волошанівська Тетяна Володимирівна

кандидат юридичних наук, доцент,
начальник відділу міжнародного співробітництва
Одеського державного університету внутрішніх справ.
вул. Успенська, 1, м. Одеса, 65000, Україна